

دین در آذربایجان

عبدالله اسدی^۱، عسگر آرمون^۲

در طول تاریخ، حکومت‌ها و فرمانروایان مختلفی در آذربایجان روی کار آمده‌اند و مطابق مرام و مسلک خود، آیین‌ها و آداب و رسوم خاصی را ترویج داده‌اند. بنابر این در ادوار مختلف تاریخ، ادیان متنوعی در این سرزمین مورد تبعیت و تقدیس واقع شده است. این مقاله با موضوع: «دین در آذربایجان»، با هدف بررسی ادیان در گذر تاریخ آذربایجان نگارش یافته است.

مطالعه حاضر، به روش کتابخانه‌ای - میدانی و با استناد بر کتابها و منابع معتبر و مطمئن انجام می‌گیرد. بر این اساس، جهت بررسی دقیق‌تر و بهتر موضوع، ادیان رواج یافته در آذربایجان به تفکیک در دو دوره قبل و بعد از اسلام مورد بررسی قرار می‌گیرد.

در بخش اول طی مبحث ادیان رواج یافته در قبل از اسلام در آذربایجان به بررسی، دین زرتشتی، مانوی و مزدکی و گستره و نحوه تعلیمات و تبلیغات آنان پرداخته می‌شود و در بخش دوم به چگونگی نفوذ اسلام در منطقه‌ی آذربایجان در دوران سلسله‌های مختلف حاکم بر این سرزمین اشاره می‌شود. مطالعه‌ی مباحث مطرح شده آشکار خواهد نمود که استقبال آذربایجانی‌ها از دین اسلام و میزان تأثیر این دین در آداب و رسوم آنان چشمگیر بوده است؛ بدان حد که اکثر عالمان و دانشمندان آذربایجانی، تحت تأثیر دین اسلام به تعلیم و تعلم گسترده زبان عربی پرداخته و حتی اکثر آثار گرانبهای خود را نیز به زبان عربی نگاشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: آذربایجان، حکومت، دین و تاریخ

۱. مدیر گروه معارف و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۲. کارشناس ارشد علوم تربیتی